Gwrth-fwlio

Gwybodaeth i Rieni/Gwarchodwyr

Beth yw Bwlio?

Gall bwlio fod yn nifer o bethau ond y prif elfennau yw bwlio llafar, corfforol ac yn ddylanwadol gas.

Mae bwlio yn digwydd dro ar ôl tro ac yn fwriadol i frifo unigolyn neu grwpiau gan unigolyn neu grwpiau, lle mae'r berthynas yn cynnwys anghydbwysedd pŵer. Gall ddigwydd wyneb yn wyneb neu arlein.

Nid yw pob ymddygiad sydd yn brifo yn fwlio ond mae bob ymddygiad sydd yn brifo yn annerbyniol.

Cofiwch fod bwlio yn:

- **Digwydd dro ar ôl tro**
- **Fwriadol**
- **Brifo**
- **Anghydbwysedd pŵer**

Yn Ysgol Glanrafon, rydym yn ceisio creu amgylchedd ddiogel, hapus a bywiog lle gall pob plentyn ddatblygu'n gymdeithasol, moesol, emosiynol, yn ysbrydol ac yn gorfforol.
Mae ein disgyblion yn haeddu ysgol ddiogel a gofalus lle gallant gyflawni eu potensial llawn.
Rydym yn cydnabod y gall bwlio ddigwydd, ac rydym yn credu y gallwn, trwy ganllawiau clir, cymorth a gwaith tîm, ddatrys unrhyw ddigwyddiadau yn gyflym ac yn effeithiol. Ein nod yw i'r dioddefwr a'r plentyn sy'n bwlio deimlo cefnogaeth, dysgu o'r profiad, a bod yn cyfarnogi yn llawn mewn pob cyfle dysgu a ddarperir gan yr ysgol.

"Nid yw plant sy'n teimlo'n dda am eu hunain yn hawdd i'w bwlio ac nid ydynt yn teimlo'r angen iddynt fwlio eraill."

Mae copi o'r Polisi Gwrth-Fwlio llawn yr ysgol ar gael ar ein gwefan.

.

Mathau o fwlio

Bwlio Corfforol

Achosi niwed i rywun arall yn fwriadol drwy daro, gwthio, cicio, neu ddifrodi eu heiddo.

Bwlio Geiriol

Galw enwau, sarhau, bygwth neu wawdio.

Bwlio seicolegol

Gwahardd rhywun o grŵp, lledaenu sibrydion, neu eu hanwybyddu’n fwriadol

Bwlio ar lein

Anfon negeseuon cas, rhannu lluniau neu fideos i achosi cywilydd neu niwed.

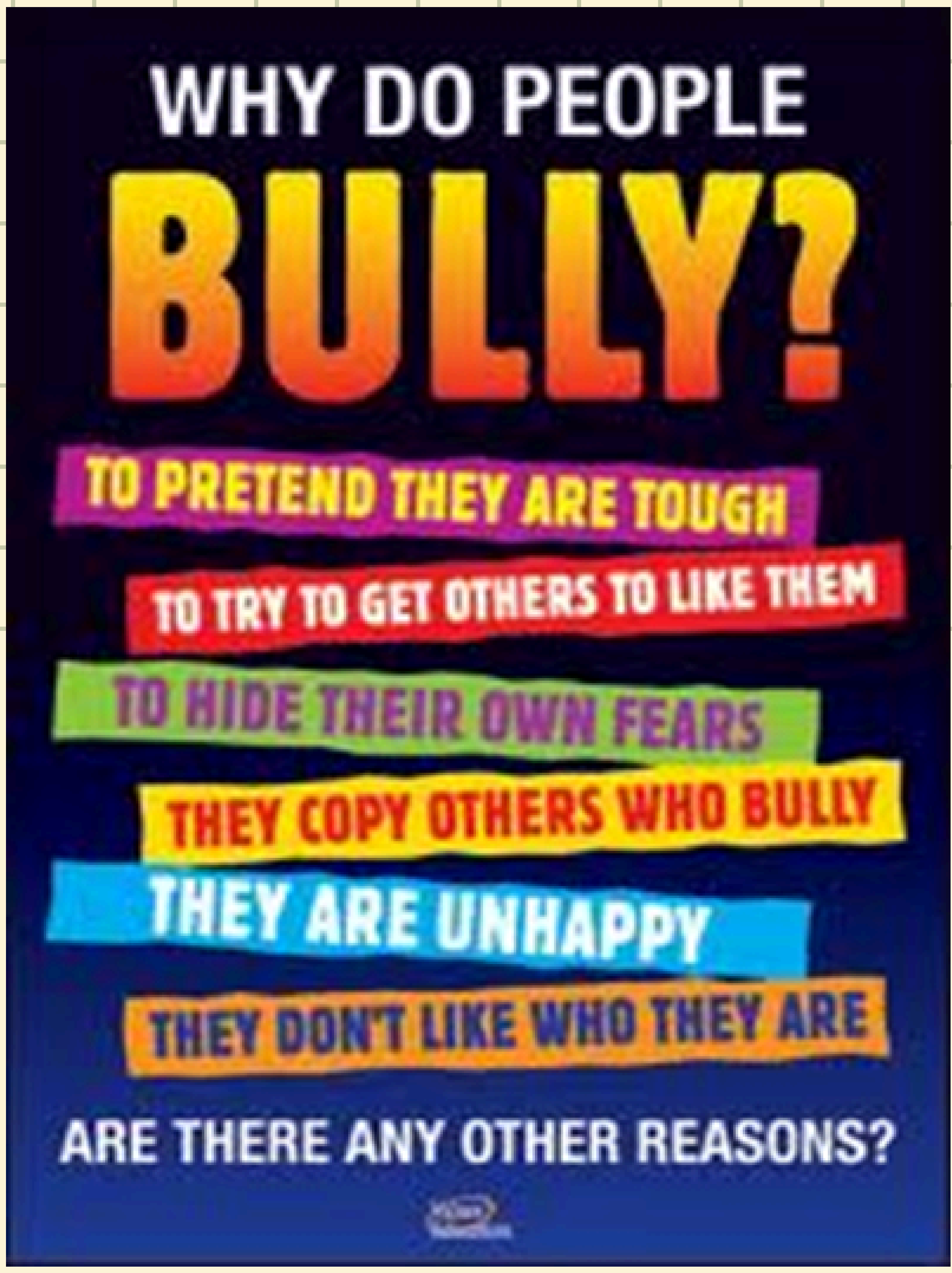

Arwyddion y gall plentyn fod yn cael ei bwlio

- Newidiadau mewn hwyliau neu ymddygiad – yn dod yn bryderus, yn pellhau neu'n dawel iawn.
- Osgoi mynd i'r ysgol neu gwyno am salwch yn aml.
- Anafiadau heb esboniad neu eiddo wedi torri/colli.
- Gostyngiad mewn perfformiad ysgol neu anhawster i ganolbwyntio.
- Problemau cysgu neu hunan-barch isel.

Beth Gall Rieni/Gwarchodwyr ei wneud

- Gwrandewch yn ofalus ar eich plentyn a derbyn yr hyn maen nhw'n ei ddweud o ddifrif.
- Cadwch yn dawel – sicrhewch iddyn nhw wybod nad eu bai nhw yw hyn.
- Cadwch gofnod o'r hyn a ddigwyddodd (dyddiadau, pobl dan sylw, sgrinluniau os ar-lein).
- Anogwch gyfathrebu agored – gofynnwch sut hoffent i chi eu helpu.
- Cysylltwch â'r ysgol cyn gynted â phosibl. Siaradwch âg athro dosbarth eich plentyn, y Pennaeth, neu'r Person Dynodedig Diogelu.
- Peidiwch ag ymgysylltu'n uniongyrchol â rhieni neu blant eraill – gadewch i'r ysgol reoli'r sefyllfa'n briodol.

Dolenni a Gwasanaethau Defnyddiol

Childline: https://www.childline.org.uk
Cyngor am ddim a chyfrinachol i blant a phobl ifanc (Ffôn: 0800 1111).

Anti-Bullying Alliance:
https://www.anti-bullyingalliance.org.uk
Gwybodaeth ymarferol i rieni a gofalwyr ar atal a delio â bwlio.

NSPCC – Bwlio a Bwlio Ar-lein: https://www.nspcc.org.uk
Canllawiau ar sut i siarad gyda phlant am fwlio a sut i adrodd pryderon.

Llywodraeth Cymru – Parchu Pawb: Canllawiau Gwrth-Fwlio:

Children's commisioner
https://www.childcomwales.org.uk/

Parent Talk
https://parents.actionforchildren.org.uk/school-life/school-behaviour-wellbeing/my-child-is-being-bullied/

Beth i'w wneud?
·Trafodwch gyda'ch plentyn
·Cysylltwch gydag athro/athrawes eich plentyn
Cofiwch fod problem wedi ei rannu ddim yn broblem mwyach

Sut y Gall yr Ysgol Helpu

Byddwn yn gwrando ar bob ochr yn ofalus ac yn ystyried pob pryder o ddifrif.
Byddwn yn ymateb yn briodol yn unol â'n Polisi Gwrth-Fwlio.
Ein nod yw cefnogi'r dioddefwr a'r plentyn sy'n bwlio er mwyn iddyn nhw newid eu hymddygiad a symud ymlaen yn bositif.

Mae gan bob plentyn y hawl i deimlo'n ddiogel, yn werthfawr ac yn cael ei barchu.
Gyda'n gilydd, gallwn sicrhau bod Ysgol Glanrafon yn lle gall pob disgybl ffynnu.